

नेपाल राजपत्र

नेपाल सरकारद्वारा प्रकाशित

खण्ड ५८) काठमाडौं, कार्तिक १ गते २०६५ साल (अतिरिक्ताङ्क ३२)

भाग ५

नेपाल सरकार

अर्थ मन्त्रालयको सूचना

नेपाल सरकारले भन्सार ऐन, २०६४ को दफा ९ को उपदफा (३) ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी कुनै यात्रुले आफ्नो निजी गुण्टा, भिटी भारीमा आफूसँग ल्याएको वा लगेको (एकम्पनिड) वा आफू आउनुभन्दा अघि वा पछि ल्याएको वा पठाएको (अनएकम्पनिड) माल सामानमा लाग्ने भन्सार महसुल सम्बन्धमा मिति २०६५ साल कार्तिक १ गतेदेखि लागू हुने गरी देहाय बमोजिमको व्यवस्था गरेकोछ।

परिच्छेद-१

नेपाली यात्रुका लागि

१. बिदेशबाट फर्केका नेपाली यात्रुका सम्बन्धमा: (१) नेपालमा स्थायी बसोबास गर्ने नेपाली नागरिक विदेशमा गई नेपाल फर्कदा व्यक्तिगत प्रयोगका देहायमा उल्लिखित सबै वा कुनै मालसामान ल्याउँदा भन्सार महसुल पूर्ण छुट हुनेछ :-
- लुगाफाटा, बरबिछ्यौना, घर गृहस्थीका पुराना सामानहरु,
 - औषधी उपचार गराई फर्केका विरामीले ल्याएका औषधीहरु,
 - शारीरिक अशक्त यात्रुले सहाराको रूपमा प्रयोग गरेका सामान,
 - सुन तथा सुनको गहना पचास ग्रामसम्म, चाँदी तथा चाँदीको गहना पाँचसय ग्रामसम्म र रु.३०,०००/- (तीस हजार) रुपैयाँ मूल्यसम्मको जवाहरात जडित साथमा ल्याएको गहना गुरिया,
 - घडी, स्टिल क्यामरा, भिडियो क्यामरा, सेलुलर मोबाइल फोन, पेन ड्राइभ एक एक थान,
- आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागू हुनेछ।

669

खण्ड ५८ आंतरिक्ताङ्क ३२ नेपाल राजपत्र भाग ५ मिति २०६५।७।१

- (च) बच्चा राख्ने पेराम्बुलेटर र ट्राइसाइकल एक एक थान,
(छ) पेशागत यात्रुले प्रयोग गरी ल्याएको सामान्य प्रकारका सामानहरु एक एक थान जस्तै: डाक्टरका लागि ब्लड प्रेसर नाप्ने सामान्य यन्त्र, स्टेथेस्कोप, खेलाडीको खेलकुद सम्बन्धी सामान जस्तै फुटबल, भलिबल, बैडमिन्टन सेट, गवैयाको सामान्य बाजा जस्तै- गितार हार्मोनियम, तबला आदि ।
(ज) चार किलोग्रामसम्म खाद्य परिकार ।
(झ) मदिरा १-१५ लिटरसम्मको बोतल एक ।

तर यात्रुले ल्याउन पाउने आफ्नो निजी व्यवहारका खण्ड (झ) मा उल्लिखित सामान बाहेक यस उपदफामा उल्लिखित अन्य सामानहरु कुनै यात्रुले माथि लेखिएभन्दा बढी संख्या वा परिमाणमा ल्याएमा त्यस्ता यात्रुको अवस्था, परिवार संख्या, बसेको मुलुक र समयवाधि समेतलाई ध्यानमा राखी भन्सार कार्यालयका प्रमुखले औचित्य हेरी स्वीकृति दिन सक्नेछ । खण्ड (झ) मा उल्लिखित मदिरा तोकिएभन्दा बढी परिमाणमा ल्याएमा बढी परिमाण जति जफत हुनेछ ।

(२) नेपालमा स्थायी बसोबास गर्ने नेपाली नागरिक विदेशमा गई नेपाल फर्कदा व्यक्तिगत प्रयोजनका देहायमा उल्लिखित सबै वा कुनै मालसामान प्रचलित आर्थिक ऐन बमोजिम समदरमा लाग्ने महसुल तिरी ल्याउन पाइने छ । यस्ता मालसामान आफू आउनु अघि वा पछि चलान गरेको भएमा आफू नेपाल प्रवेष्ट गरेको मितिले तीन महिनाभित्र भन्सार गोदाममा दाखिल भैसकेको हुनु पर्नेछ :-

- (क) टेलिभिजन, म्यूजिक सिष्टम, रेफ्रिजरेटर, वासिङ्ग मेशिन, पंखा, रेडियो, सि.डि. प्लेयर, भि.सि.डि. प्लेयर, डि.भि.डी. प्लेयर, भिडियो क्यामरा र कम्प्युटर एक एक सेट ।
(ख) शरीरमा लगाउने लुगाफाटा, जुता, कष्पेटिक्स आदि बढीमा पन्ध्र थान ।
(ग) घरायसी प्रयोगका सामान्य किसिमका उपकरण (मिक्सर, जुसर, सिलाइ मेशिन, ग्यास्टेबुल, इस्त्री, राइस कुकर आदि) दुई/दुई थान ।
(घ) दश किलोग्रामसम्म खाद्य परिकार ।
(ङ) व्यवसायिक पेशामा लागेका (डाक्टर, इन्जिनियर आदि) यात्रुको दक्षता वृद्धिको लागि आवश्यक पर्ने सामान दुई/दुई थान ।
(च) खण्ड (क) देखि (ङ) सम्मका सामान बाहेक नितान्त घर व्यवहारमा आवश्यक पर्ने सामान बढीमा दुई/दुई थान ।

तर यात्रुले ल्याउन पाउने आफ्नो निजी व्यवहारका यस उपदफामा उल्लिखित सामानहरु कुनै यात्रुले माथि लेखिएभन्दा बढी संख्या वा परिमाणमा ल्याएमा त्यस्ता यात्रुको अवस्था, परिवार संख्या, बसेको मुलुक र समयवाधि समेतलाई ध्यानमा राखी भन्सार कार्यालयका प्रमुखले औचित्य हेरी लाग्ने समदरको महसुल लिई जाँचपास गर्ने स्वीकृति दिन सक्नेछ ।

(३) उपदफा (२) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि विदेशमा छ महिनाभन्दा बढी अवधि बिताई फर्केका यात्रुले आफू पुगेको ठाउँबाट उपदफा (२) बमोजिमका सामान आफूसाथ ल्याएमा वा आफू आउनुभन्दा अघि वा पछि पठाएमा देहाय बमोजिमको

खण्ड ५८ अतिरिक्ताङ्क ३२ नेपाल राजपत्र भाग ५ मिति २०६५।७।१

मूल्यसम्ममा लाग्ने भन्सार महसुल पूर्ण रुपमा छुट दिइनेछ र त्यस्तो मालसामानको प्रज्ञापनपत्र नभराई छुट्टै अभिलेख राखी जाँचपास गर्न सकिनेछ । छुट सीमाभन्दा बढी मूल्यको सामान भएमा बढी मूल्यमा प्रचलित आर्थिक ऐन बमोजिम समदरमा भन्सार महसुल लाग्नेछ ।

(क) छ महिनाभन्दा बढी एक वर्षसम्म विदेशमा बसी फर्केमा पाँच हजार रुपैयाँसम्म,

(ख) एक वर्षभन्दा बढी जतिसुकै अवधि विदेशमा बसी फर्केमा दश हजार रुपैयाँसम्म,

(४) सोह्र वर्षभन्दा कम उमेरका यात्रुले उपदफा (३) बमोजिमको छुट सीमाको पचास प्रतिशत मात्र सुविधा पाउनेछ ।

(५) यस दफामा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भएतापनि देहायको कुरामा देहाय बमोजिम हुनेछ :-

(क) भारत तथा चीनको स्वशासित क्षेत्र तिब्बत बाहेक अन्य विदेशी मुलुकमा छ महिनाभन्दा बढी अवधि व्यतित गरी फर्केका नेपाली यात्रुले आफ्नो साथमा ल्याएको एक सेट कम्प्युटरमा भन्सार महसुल छुट हुनेछ ।

(ख) विदेशमा बसेका नेपाली यात्रुहरुले आफूले प्रयोग गरेका लत्ता कपडाहरु हुलाक पुलिन्दाबाट पठाउँदा त्यस्तो लत्ता कपडामा भन्सार महसुल छुट हुनेछ ।

(ग) विदेशमा बसेका व्यक्तिले नेपालस्थित आफन्त वा परिवारका सदस्यलाई उपदफा (२) बमोजिमका सामान मध्ये अमेरिकी डलर दुईसय पचाससम्मको सामान पठाएमा प्रमाण हेरी लाग्ने समदरमा भन्सार महसुल लगाई जाँचपास गर्न सकिनेछ ।

(घ) विदेशमा छ महिना वा सोभन्दा बढी समय बसी फर्किने नेपाली यात्रुलाई तीनसय पचास ग्रामसम्म सुन र एक किलोग्रामसम्म चाँदी (गरगहना समेत) लाग्ने महसुल लिई साथमा ल्याउन दिइनेछ ।

(ङ) चुरोट दुइसय खिल्लीसम्म वा सिगार पचास खिल्लीसम्म दरवन्दी बमोजिम लाग्ने महसुल लिई पैठारी गर्न दिइनेछ । यसमा तोकिएको परिमाणभन्दा बढी चुरोट वा सिगार ल्याएमा त्यस्तो बढी परिमाणमा लाग्ने भन्सार महसुलमा शत प्रतिशत थप भन्सार महसुल समेत असुल गरी जाँचपास गर्न सकिनेछ ।

(च) कुनै नेपाली नागरिकको विदेशको बसाईमा मृत्यु भएको भन्ने प्रमाणित भएमा निज र निजको परिवारको निजी प्रयोगका पुराना सबै किसिमका सामानहरु (सवारी साधन बाहेक) स्वदेशमा फिर्ता ल्याउँदा सम्पूर्ण महसुल छुट हुनेछ ।

(छ) भारतीय सेना वा प्रहरीबाट सेवानिवृत्त भई निवृत्तभरण (पेन्सन) पाउने गरी स्वदेश फर्कदा निवृत्त भएको कागजात पेश गरेमा एक पटकको लागि रु.३०,०००/- (तीस हजार) रुपैयाँसम्मको निजी प्रयोगका घरायसी सामानहरु (सवारी साधन, हात हतियार, खरखजाना एवं अन्य प्रतिबन्धित सामानहरु बाहेक) ल्याएमा सम्पूर्ण महसुल छुट हुनेछ ।

आधिकारिकता मुद्रण विभागाबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ। 671

खण्ड ५८ अतिरिक्ताङ्क ३२ नेपाल राजपत्र भाग ५ मिति २०६५।७।१

- (ज) सेमिनार, अध्ययन, अनुसन्धान तथा शोधकार्यको लागि विदेश ओहोरदोहोर गर्ने नेपाली नागरिकले आफ्नो साथमा ल्याउने लैजाने एक थान कम्प्युटर आवश्यक प्रमाण हेरी कुनै महसुल नलिई ल्याउन लैजान दिइनेछ ।
- (झ) वाणिज्य मन्त्रालयले नेपाल राजपत्रमा सूचना प्रकाशन गरी व्यक्तिगत प्रयोजनको लागि पैठारी गर्न पाउने भनी तोकेको तर यस सूचनामा उल्लेख नभएका मालसामानहरु कुनै यात्रुले पैठारी गरेमा लाग्ने महसुल लिई त्यस्तो सामान जाँचपास गरिनेछ । तर त्यस्तो सामानका हकमा दफा १ को उपदफा (३) बमोजिम मूल्य छूट सुविधा दिइने छैन ।
- (ञ) विदेशबाट फर्केका यात्रुले ल्याएको सामान अन्य व्यक्तिको नाममा जम्मा गर्न वा नामसारी गरी छुटाउन पाइने छैन ।
- (ट) यो सूचनामा भएको व्यवस्थाका सम्बन्धमा कुनै द्विविधा परेमा भन्सार विभागका महानिर्देशकको निर्णय अन्तिम हुनेछ ।
२. **क्रु मेम्बरका सम्बन्धमा:** उडानमा गएका वायु सेवाका क्रु मेम्बरले आफ्नो प्रयोगमा ल्याएका निजी सामान बाहेक कुनै पनि सामान ल्याउन पाउने छैन । ल्याएमा जफत हुनेछ ।
३. **विदेश जाने नेपाली यात्रुका सम्बन्धमा:** (१) यात्रुले विदेश जाँदा आफ्नो प्रयोगका लागि दफा १ को उपदफा (१) बमोजिमका सामान मध्ये सबै वा कुनै सामान लैजान पाउनेछ । यस्तो सामानमा भन्सार महसुल छूट हुनेछ ।
- (२) नेपाली नागरिक विदेश जाँदा सौगातको रूपमा नेपालमा उत्पादन भएका रु.२५,०००/- (पच्चीस हजार) रुपैयाँ मूल्यसम्मका मालसामान (मनाही वा नियन्त्रित मालसामान बाहेक) कुनै महसुल नलगाई लैजान दिइनेछ ।
- तर मूल्य अभिवृद्धि कर लाग्ने सामानमा कर बीजक तथा मूल्य अभिवृद्धि कर नलाग्ने सामानमा स्थायी लेखा नम्बर भएको बीजक पेश गरेमा यस उपदफा बमोजिमको मूल्यको सीमा बन्देज लागू हुने छैन ।
- (३) एयरलाइन्सले यात्रुलाई साथै लैजान दिने तौलसम्मको नेपाली बजारमा खरिद गरिएका सामानहरु (मनाही वा नियन्त्रित सामान बाहेक) लैजान चाहेमा तोकिएको कागजातहरु पेश गरी तोकिए बमोजिमको शुल्क र महसुल तिरी लैजान पाउनेछ । यसरी सामान लैजाँदा अग्रिम भुक्तानीको प्रमाण वा प्रतीतपत्र आवश्यक पर्ने छैन ।
४. **सिमानामा ओहोरदोहोर गर्ने व्यक्तिका लागि:** सिमानामा ओहोरदोहोर गर्ने व्यक्तिहरुलाई यस सूचनामा उल्लेख भएका कुनै पनि सुविधाहरु दिइने छैन ।
- तर रु.१००/- (एक सय) मूल्यसम्मका निजी प्रयोगका मालसामान साथै ल्याए वा लगेमा भन्सार प्रमुखले औचित्य हेरी महसुल नलिइ छाड्न सक्नेछ ।

परिच्छेद-२

विदेशी यात्रुका लागि

५. **अन्तर्राष्ट्रिय हवाई उडानबाट आउने जाने विदेशी यात्रुहरुको लागि:** (१) अन्तर्राष्ट्रिय हवाई उडानबाट आउने जाने विदेशी यात्रुहरुले पछि फिर्ता ल्याउने वा लैजाने शर्तमा निजी प्रयोगका चलनचल्तीमा ल्याएका देहायका पुराना सामान ल्याउँदा वा लैजाँदा महसुल छूट हुनेछ :-

672

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागू हुनेछ।

खण्ड ५८ अतिरिक्ताङ्क ३२ नेपाल राजपत्र भाग ५ मिति २०६५।७।११

- (क) बाइनाकुलर (दूरविन) गोटा एक ।
(ख) भिडियो क्यामरा गोटा एक, स्टिल क्यामरा गोटा एक ।
(ग) पोर्टेबुल म्युजिक सिष्टम एक सेट र सोमा प्रयोग हुने सी.डी., टेप जस्ता रेकर्डेड मिडियाहरु दश थान ।
(घ) लुगाफाटाहरु, बरविछ्यौना, कसन तसन, घर गृहस्थीका पुराना सामानहरु ।
(ङ) पेराम्बुलेटर गोटा एक, ट्राइसाइकल एक ।
(च) साइकल एक ।
(छ) घडी एक ।
(ज) सेलुलर मोवाइल फोन एक ।
(झ) देहाय बमोजिमका पेशाकर्मीले आफूले चलनचल्तीमा ल्याएका देहाय बमोजिमका उपकरणहरु :-
(१) कर्मीले काम गर्नको निमित्त ल्याएको ज्यावल बढीमा एक सेट ।
(२) डाक्टर वा वैद्यले काम गर्नको निमित्त ल्याएको सामान्य किसिमको यन्त्र, औजारहरु र औषधीहरु तथा सम्बन्धित विशेषज्ञले प्रयोग गर्ने आवश्यक सामानहरु ।
(३) गत्रैयाको गाना बजानाको यन्त्र एवं गाना बजाना सम्बन्धी आवश्यक सामान ।
(४) खेलाडीको खेलको सामान ।
(५) माछा मार्ने रड ।

(२) उपदफा (१) मा उल्लिखित मालसामान बाहेक विदेशी पर्यटकले ल्याउने लैजाने सामानहरु भन्सार प्रमुखले औचित्य हेरी बिना महसुल वा कानून बमोजिम लाग्ने महसुल लिई ल्याउन लैजान दिन सक्नेछ ।

(३) पासपोर्ट लिई आउने जाने विदेशी यात्रुहरुले ल्याउने देहायको मालसामानमा भन्सार महसुल लाग्ने छैन :-

- (क) मदिरा १.१५ लिटरसम्मको बोतल एक वा वियर बाइ क्यानसम्म ।
(ख) चुरोट दुइसय खिल्ली, सिगार पचास खिल्ली, टोबाको दुइसय पचास ग्रामसम्म ।
(ग) स्टिल क्यामराको फिल्म पन्ध्र गोटा र मुभी क्यामराको फिल्म बाइ गोटासम्म ।
(घ) रु.१०००।- (एक हजार) मूल्यसम्मका औषधी (नेपालमा पैठारी मनाही भएका औषधीहरु बाहेक) ।
(ङ) रु.१०००।- (एक हजार) मूल्यसम्मका खानेकुराहरु (टिन प्याक समेत) ।
(च) रु.१०००।- (एक हजार) मूल्यसम्मका ताजा फलफूल ।

(५)

673

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

खण्ड ५८ अतिरिक्ताङ्क ३२ नेपाल राजपत्र भाग ५ मिति २०६५।७।१

(४) विदेशी यात्रुले नेपालबाट लैजान सक्ने सौगातको हकमा निजले नेपालमा विदेशी मुद्रा सटही सम्बन्धी कारोवार गर्ने बैंक वा त्यस्तो विदेशी मुद्रा सटही गर्न तोकिएको अधिकृत डिलरसँग विदेशी मुद्रा सटही गरेको प्रमाणित हदसम्म नेपाली बजारमा खरिद गरिएका मालसामान बिना इजाजत पत्र (निकासीमा बन्देज लागेको बाहेक) लैजान वा पठाउन सक्नेछ ।

(५) विदेशी यात्रुले उपदफा (४) मा तोकिएका मालसामानका अतिरिक्त नेपालमा उत्पादन भएका वा नेपाली बजारमा खरिद गरिएका रु.२५,०००/- (पच्चीस हजार) सम्म मूल्यका मालसामानहरू (निकासीमा बन्देज लगाएका बाहेक) आफूसाथ लैजान वा पठाउन सक्नेछ ।

तर मूल्य अभिवृद्धि कर लाग्ने सामानमा कर बीजक तथा मूल्य अभिवृद्धि कर नलाग्ने सामानमा स्थायी लेखा नम्बर भएको बीजक पेश गरेमा यस उपदफा बमोजिमको मूल्यको सीमा बन्देज लागू हुने छैन ।

यस मन्त्रालयबाट नेपाल राजपत्रमा प्रकाशित यस सम्बन्धी देहायका सूचनाहरू खारेज गरिएका छन् :-

१. खण्ड ५५, अतिरिक्ताङ्क २५(ख), मिति २०६२।४।१ गतेको भाग ३ को सूचना
२. खण्ड ५५, अतिरिक्ताङ्क ६५, मिति २०६२।१०।१ गतेको भाग ३ को सूचना ३
३. खण्ड ५८, संख्या १८, मिति २०६५।४।२७ गतेको भाग ५ को सूचना २

आज्ञाले,
प्रमोदकुमार कार्की
सह-सचिव

674

(६)

मुद्रण विभाग, सिंहदरवार, काठमाडौंमा मुद्रित । मूल्य रु.१५।-

आधिकारिकता मुद्रण विभागमा २०६५।७।१ गते गरिएपछि मात्र लागू हुनेछ।